УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ
75 pokiв
Службі Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 215. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1969 No. 215. VOL. LXXVI

ЕКСПЕДИЦІЯ „АПОЛЛО 12" НА МІСЯЦЬ ВІДКРИВАЄ НОВІ МОЖЛИВОСТІ В ДОСЛІДАХ КОСМОСУ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 21 листопада 1969

В АМЕРИЦІ

ОКРЕМА КОМІСІЯ, СКЛАДЕНА З ЛІКАРІВ, рекомендує Департаментові Здоров'я, Освіти й Добродійности, щоб дещо злагіднив заборону вживати харчі і напої, осолоджені штучним солодивом т. зв. „сикламатом (американці вимовляють як „сайкламейт"). Ця Комісія проєктує, щоб напої й харчі з цим штучним солодивом не були заборонені, але щоб на них була пересторога, подібно як на цигарках, що ці харчі й напої мають шкідливу хемікалію. Згідно з рекомендацією Комісії ці харчі й напої можна б споживати тільки на доручення лікарів.

19-ГО ЛИСТОПАДА ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН підписав закон, згідно з яким в цьому фінансовому році, який закінчиться 30-го червня 1970-го року, можна буде видати на Крайову Аеронавтичну і Космічну програму 3.71 більйона дол. З цієї суми 3 більйони призначені на досліди й розвиток, 58 міль. на будівлі і решта мільйонів на адміністрацію дослідів і розвитку.НАСА не може давати фондів на досліди тим університетам, які не дозволяють в своїх таборах на рекрутацію студентів до збройних сил ЗСА. Президент підписав також закон про бюджетові витрати для Крайової Наукової Фундації в сумі 477 мільйонів доларів.

В НАЙБЛИЖЧОМУ ТИЖНІ СЕНАТ має почати дебати над податковою реформою і над тим, на скільки зменшити податки окремим категоріям платників податків. Сенат матиме до вибору дві пропозиції в справі зменшення податків: один законопроєкт предложить Сенатська Фінансова Комісія , і другу пропозицію висловить сенатор Алберт Ґор із Теннессі, який пропонує, щоб найбільше зменшити податки найбіднішим та середньозаможним платникам податків. Менше зменшені мали б бути податки багатшій частині середньозаможних платників податків та тим, що мають найбільші прибутки. Уряд зможе обороняти свій проєкт під час дебат в Сенаті або під час нарад окремої Конґресової Конференції, яка узгіднюватиме різниці між палатною і сенатською пропозиціями.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЮТЬ, ЩО ПОПУЛЯРНІСТЬ сенатора Едварда М. Кеннеді дуже зменшилася після того, як 18-го липня втонула в ставі 28-річна секретарка Мері Джо Копечне, їдучи в авті, яким керував сенатор. Опитування переводила аґенція Ґеллупа. В березні ц. р. 49 відсотків опитуваних прихильно ставилися до сенатора, в липні ц. р. те число зменшилося до 34, а на початку листопада число прихильників між опитуваними становило тільки 28, на 21 відсоток менше в порівнянні з березнем. Цікаве те, що приблизно на такий самий відсоток зменшилося число прихильників Кеннеді між чоловіками і жінками, між католиками і протестантами, між молоддю й дорослими.

У СВІТІ

СЛОВАЦЬКА „ПРАВДА" НАРІКАЄ на чорний ринок, який своє існування завдячує перепачковуванню з Мадярщини кращих і дешевших товарів, Цей словацький комуністичний часопис заявляє: „туристика — так, пачкарство — ні". Можна припускати, що ті голоси преси в ЧССР є вступом до заборони свобідного особового руху з ЧССР до Мадярщини й назад. Такий рух вже зовсім припинено з західніми державами і Юґославією.

СОВЄТСЬКО - КИТАЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ У ПЕЙПІНГУ ЗАСТРЯГЛИ на мертвій точці — твердять московські кореспонденти західніх ґазет. Китайські комуністи буцім-то від самого початку конференції, себто від 20 жовтня ц. р., вимагали, щоб зайнятися ревізією договорів з 19-го сторіччя, за якими царська Росія дістала 580.000 кв. миль на Далекому Сході й у центральній Азії. Совєтська делеґація під проводом Василія Кузнєцова відмовилась, але не хоче зривати тієї конференції, щоб не загострювати ситуації.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗВЕРНУВСЯ з закликом до всіх парляментів світу, щоб вони робили моральний натиск на Москву, щоб вона не чинила перешкод жидам, які хочуть виемігрувати з СССР до Ізраїлю. Ізраїльський прем'єр Голда Меїр виголосила в „кнессеті" промову, в якій твердила, що „впродовж 50-ох років Кремль намагався закрити рота жидам в Совєтському Союзі, але це йому не вдалося".

У ПОРТУҐАЛІЇ ПРОГОЛОШЕНО рішення уряду скасувати політичну поліцію, яка за влади Олівейра Салязара становила своєрідну державу в державі й затруювала атмосферу своїм терором. Новий поліційний апарат підлягатиме міністерству внутрішніх справ за новими правилами.

ФІЛІППІНСЬКИЙ УРЯД ЗАПЕРЕЧИВ твердженню американського сенатора Дж. В. Фулбрайта, наче б Америка дала Філіппінам 45 мільйонів долярів для вивінування військової допоміжної одиниці з 2.000 військовиків, яка служила у Південному В'єтнамі. Тепер ту одиницю мають відкликати. Уряд Філіппін признав, що дістав „певну суму" „на цілі державної безпеки".

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ СУДИЛИ перед французьким військовим судом Ульріха фон Гофа і Петера Кента, двох східньо - німецьких втікачів, які під терором скерували були польський пасажирський літак, що летів з Варшави — до Західнього, а не Східнього — Берліну. Західні альянти відкинули домагання Східньої Німеччини видати їй тих двох німецьких втікачів. Кожного з них засудили на два роки в'язниці.

„СВОБОДА" НЕ ПОЯВИТЬСЯ З КІНЦЕМ НАСТУПНОГО ТИЖНЯ

З уваги на День Подяки 27-го листопада, „Свобода" з цією датою не появиться. Останнє число „Свободи" наступного тижня друкуватиметься разом з англомовним „Українським Тижневиком", в середу, 26 листопада, з датою п'ятниці, 28-го листопада. Чергове число „Свободи" друкуватиметься в понеділок, 1-го грудня, з датою вівтірка, 2-го грудня.

АСТРОНАВТИ ЗАЛИШИЛИ НА МІСЯЦІ ВАЖЛИВІ ІНСТРУМЕНТИ, ВЕЗУТЬ НА ЗЕМЛЮ ЗРАЗКИ МІНЕРАЛІВ З ПОВЕРХНІ МІСЯЦЯ

Гюстон, Тексас. — Астронавти Аполло 12 Чарлз Конрад і Ален Л. Бін в четвер 20-го листопада відлетіли з Місяця, де вони досліджували район Океан Бур, приєдналися до свого матірного корабля та разом кружляли довкола Місяця, фотографуючи деякі місця на сателіті Землі, щоб приготовити місце для астронавтів Аполло 13, які в квітні 1970-го року мають їхати на Місяць. Нижча частина „Інтрепіда" (місячного модуля) залишилася на Місяці, у вищій частині астронавти злетіли в гору, щоб об'єднатися з „Єнкі Кліппером". Коли це сталося, астронавти відчепили „Інтрепід", щоб він полетів на Місяць, бо, згідно з пляном, хотіли дати нагоду сейсмометрам на Землі занотувати, який гук спричинить місячний модуль, коли впадде на Місяць. Науковці заявляють, що цей досвід із розбиттям „Інтрепіда" може мати велике значення для пізнання Місяця. Астронати залишили на Місяці атомову наукову обсерваторію, яка зможе впродовж одного року передавати на Землю потрібні науковцям дані. Залишилися на Місяці американський прапор та нижча частина „Інтрепіда", яка служила за плятформу, з якої відлітали вгору астронавти. Залишили астронавти сліди своїх чобіт, в яких мандрували в куряві впродовж 8-х годин. В п'ятницю астронавти почнуть вертатися на Землю, коли за допомогою вистріленої ракети вийдуть із орбіти Місяця та почнуть летіти назад на Землю, щоб в понеділок вечором осісти на Пацифіку. Астронавти везуть на Землю цінні речі — дві скрині ґрунту та каміння з Місяця, кожна скриня важить 45 фунтів. Крім того везуть вони ще один мішок ґрунту, та телевізійну камеру та інші частини ракети „Сорвеєр 3", який осів на Місяці в 1967 році. Астронавт Ричард Ф. Ґордон весь час кружляв довкола Місяця під час того, як його колеґи досліджували Місяць. Він літав на висоті 70 миль від Місяця. Він сам літав в „Єнкі Кліппер" 32 год.. Він порозумівався з астронавтами на Місяці за посередництвом наземної стації. Тепер виявляється, що якби астронавти мали з собою викрутку, то, можливо, могли б були направити телевізійну камеру, яка коштувала 78 тисяч долярів, але яка не діяла, крім короткого часу на початку побуту астронавтів на Місяці.

Виявляється, що великою несподіванкою для астронавтів Аполло 12 було те, що їх привітала густа курява, яка виникла тоді, коли місячний модуль зближався до Місяця, і спричинила те, що астронавти не могли нічого бачити. Та вони мали докладну мапу терену, який докладно наперед вивчили, та мали за собою довгу практику, як осідати на Місяцеві, бо вправляли на Землі над симулятором. Побачивши густу куряву, астронавт Кондрад крикнув до колеґи Біна, що астронавт Армстронґ (з Аполло 11) не мав перед собою такої куряви. Астронавти з Аполло 13 і дальших мусітимуть вибирати дуже докладно те місце, де мають осідати з місячним модулем, поки їм не заслонить терену курява. Стверджують, що під час другої подорожі астронавтів на Місяць було трохи менше зацікавлення в ЗСА та в світі, як під час першої візити людини на цьому сателіті Землі, що відбулася в липні ц. р. Президент Ніксон із дружиною встав перед світанком, щоб бачити кольорову телевізійну передачу астронавтів і Місяця, поки не згоріла телевізійна камера, внаслідок чого припинилася телевізійна передача. Президент із захватом оглядав телевізійні передачі. Та все таки десятки мільйонів глядачів і слухачів в усіх країнах світу бачили на телевізійних апаратах, як американські астронавти Аполло 12 були на Місяці.

Еґню гостро виступив проти преси, називаючи „Ню Йорк Таймс" та „Вашинґтон Пост"

Вашинґтон. — Віце-президент Спіро Еґню минулого тижня виступив був проти телевізійних стацій за те, що вони у своїх передачах необ'єктивно інформують населення про працю республіканського Уряду. Виступ віце-президента спричинив широку реакцію американців, які численними листами й депешами підтримали Еґню. Очевидно, що представники телевізійних стацій заперечили твердження віце-президента, а колишній віце-президент Гюберт Г. Гомфрі критикував Еґню, кажучи, що Уряд хоче ввести цензуру телевізійних і радіових стацій. 20-го листопада віце-президент Еґню, промовляючи в Монтґомері, в Алабамі, гостро критикував пресу за її необ'єктивність, називаючи два щоденники „Ню Йорк Таймс" та „Вашинґтон Пост". Еґню перестерігав проти того, щоб деякі часописи мали монополь на те, щоб формувати публічну опінію. Еґню вказував на те, що деякі часописи не могли витримати конкуренції та припинили свою працю, а пресові великани монополізують в своїх руках інформаційну службу та невірно інформують населення, немаючи конкурентів в цій ділянці.

ЗСА і Японія договорюються щодо військової бази в Окінаві

Японський прем'єр Ейсаку Сато (ліворуч) і президент Ніксон у Білому Домі.

Вашинґтон. — З американських урядових кіл півофіційно потвердили, що наради президента Ніксона й державного секретаря Вілліяма Роджерса з японським прем'єром Ейсаку Сато довели до засадничого порозуміння щодо звороту Японії в 1972 р. архіпелагу Рюку та, зокрема, острова Окінави, з тим що там залишиться американська морськолетунська база, але без магазинів атомової зброї. Рішено,, що перед остаточним підписанням договору — Конґрес і японський парлямент переведуть деякі закони, на базі яких можна буде легше передати ті острови під японську державну адміністрацію. Будуть забезпечені теж інтереси американських промислових інвеститорів. Ейсаку Сато мав залишитись у Вашинґтоні з своєю дружиною і кругло 20 урядовцями до п'ятниці вечером, після чого передбачав переїзд на два дні до Ню Йорку, де м. і., відвідає генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта.

Американсько-совєтські розмови посуваються черепашою ходою

Гельсинкі. — Відкрита в минулий понеділок американсько - совєтська конференція в столиці Фінляндії про обмеження чи редукцію деяких стратегічних родів зброї відбула в четвер 20 листопада ц. р. щойно друге півторигодинне засідання, цим разом в совєтській амбасаді. Воно було знову засекречене ,але преса твердить, що на тому засіданні американці передали большевикам на письмі свої суґестії, над якими справами варта би і треба би нараджуватися. Це — твердять газети — не була конкретна пропозиція, а тільки інформаційні суґестії. Совєти переслали той американський документ до Москви і тому найближче засідання призначено щойно на понеділок 1-го грудня. Обидві сторони далі стараються створювати „приязну атмосферу". Тому, що в кімнаті в американській амбасаді, де відбулася перша зустріч, не було портрету президента Ніксона, то в совєтській амбасаді зняли з стіни в кімнаті, де відбувалось засідання, портрет Леніна. Обидві делеґації проголосили повний склад своїх членів. Кожна з делеґацій нараховує по 24 особи. — Совєти мають 6-ох головних делеґатів і 18 членів делеґації, американці — 5-ох головних делеґатів і 19-ох членів. В обох делеґаціях засідають однаково дипломати, як високі старшини та найкращі фахівці військової технології. У список делеґатів не входять перекладчики.

ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ Т-ВА УІА

Ню Йорк. — Управа Товариства Українських Інженерів Америки, ТУІА, влаштовує конференцію-сходини, на яких інженери-економісти Олена Звичайна та Михайло Млаковий будуть доповідати на тему „Поклади золота на Колимі та процес його видобування". Доповідачі будуть давати відповіді на запитання. Конференція відбудеться 6 грудня, о год. 7-й вечора, в Українському Інституті Америки.

Ладж і його заступник зреклися, визнавши невдачу Паризької конференції

Париж. — Голова американської делеґації на Паризькій конференції про В'єтнам, Генрі Кебот Ладж, і його заступник Лоренс Волш зголосили резиґнацію із своїх становищ, яку президент Ніксон „з жалем" прийняв до відома. Хоча Ладж подав за головну причину свої „особисті справи", які ніби вимагають його приявности в Америці, проте водночас він ствердив у тому резиґнаційному листі до президента Ніксона, що Паризька конференція не виявила ніякого поступу внаслідку впертого відмовлювання комуністами приступити до ділових переговорів. Пресовий речник Президента Ронард Зіґлер признав, що на рішення Ладжа зректися свого становища вплинула безвиглядність Паризької конференції при теперішній поставі комуністів. Нюйоркський адвокат Лоренс Волш одверто заявив, що в теперішній стадії Паризької конференції він не може бути придатним, — він стояв на тому становищі вже давніше і від літа минулого року навіть не виїздив з Ню Йорку. Президент Ніксон покищо не призначить на місце Ладжа і Волша нікого, а тимчасовим головою американської делеґації буде дотеперішній дорадник Ладжа професійний дипломат Філіп Габіб. Генрі Кебот Ладж, колишній сенатор, амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях, амбасадор в Південному В'єтнамі і перед переїздом до Парижу амбасадор ЗСА у Західній Німеччині, зрікся свого становища після 43-го безслідного засідання Паризької конференції. Ладж заявив на тому засіданні комуністам, що даремні їх надії, щоб президент Ніксон змінив свою політику з остраху перед посиленням комуністичних дій та що за невдачу Паризької конференції відповідальні тільки комуністи, які замість розумно переговорювати — вічно повторяють свої ультимативні вимоги. Президент Ніксон у відповіді на листа Ладжа прославляв його мирові заходи та зобов'язав його, Ладжа, бути надалі дорадником Президента.

Генрі Кебот Ладж

Володимир Гірняк відбув успішну організаційну поїздку на Захід

Джерзі Сити. — Організаційний Відділ Українського Народного Союзу повідомляє, що головний контролер і колишній обласний організатор УНС, Володимир Гірняк, 16 ц.м. повернувся з п'ятитижневої поїздки до західньо-осередніх стейтів, в яких відвідав місцеві союзові Відділи та допоміг їм збільшити число членів і оживити діяльність. Виїхавши в цю подорож 10-го жовтня, він відвідав Міннеаполіс і суміжний Ст. Пол, де задержався два тижні, в часі яких співпрацював з трьома секретарями місцевих Відділів: проф. Миколою Дербушем, інж. Ярославом Карп'яком та інж. Миколою Денисюком й іншими урядовцями. Разом з ними й іншими членами місцевої союзової Окружної Управи він відбув наради, обговорюючи працю та розвиток міннеаполіської Округи. В нарадах узяв участь також головний радний УНС д-р Михайло Данилюк. З Міннеаполісу В. Гірняк виїхав до Омаги й Лінкольну, в стейті Небраска, де в співпраці зі секретарями Олексою Продивусом, Павлом Ващином і Антоном Лихолятом організував членів та зустрічався з ширшою українською громадою. Згодом подорож повела В. Гірняка до Кензас Сити в стейті Кензас та до Ст. Джозеф в стейті Мізурі. Співпраця зі секретарями Михайлом Біликом і Семеном Гасяком дала дуже помітні успіхи. В часі цієї подорожі В. Гірняк, разом зі своїми співробітниками-відділовими секретарями, придбав 59 нових членів, які забезпечилися на загальну суму $98,500. Ця поїздка та її успіх вказує на те, що українські громадяни починають розуміти величезне значення життьового забезпечення для одиниць і цілих родин й радо забезпечуються на більші суми в Українськім Народнім Союзі.

Володимир Гірняк

„Терпкі пахощі" Лесі Лисак появляються у В-ві „Свобода"

Джерзі Сити. У видавництві „Свобода" закінчено друк і здано до оправи збірку есеїв Лесі Лисак „Терпкі пахощі". Книжка має 344 сторінки з 82-ма есеями, більшість з яких друкована в „Свободі". Появляється ця збірка в літературній редакції Вячеслава Давиденка і в пребагатому мистецькому оформленні Богдана Титли, який також приготовив мистецьку обкладинку і обгортку для неї. Більшість із 82 есеїв мають заголовний рисунок. Книжка виходить з кінцем листопада і коштуватиме п'ять долярів за примірник.

Фотознімка (поменшена) обкладинки книжки Лесі Лисак „Терпкі пахощі"

ДРУЖИНИ АСТРОНАВТІВ АПОЛЛО 12

На цій світлині видко, як втішаються успіхами своїх чоловіків дружини астронавтів Аполло 12 в місцевості Нессо Бей в Тексасі коло Гюстону. Зліва направо: пані Чарлз (Піт) Конрад, пані Ричард Гордон та пані Ален Бін.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову на Місяці

Протягом чотирьох місяців відбулися вже дві виправи на Місяць. Друга трійця американських астронавтів щасливо долетіла до Місяця, два з них висадились, а третій відлетів на віддаль кругло 50 миль в орбіту довкола Місяця, щоб після 32-ох годин вернутися по своїх двох „пасажирів" і відбути з ними подорож назад на Землю. Злука місячного модуля з командним кораблем відбулася вже в четвер, але щойно на понеділок 3 год. 57 по пол. залога з „Аполло 12" повинна осісти на призначене їм місце на Тихому океані. Отож завчасно ще говорити про повний тріюмф цієї виправи на Місяць: покищо родини трьох астронавтів і з ними всі люди доброї волі у широкому світі, побоюючись за їхнє життя, з тугою вичікують їх щасливого повороту. А втім, другий висад на Місяці з ідеальним додержанням пляну — це вже новий тріюмф американської техніки, з'єднаної з ініціятивністю, розмахом і особистою відвагою виконавців.

Ще астронавти Чарлз Конрад і Ален Бін ходили по Місяцю і ще Ричард Гордон був „найсамотнішою людиною у всесвіті", а президент Ніксон підписав уже закон про акредитовані суми на три дальші виправи на Місяць впродовж найближчих дев'ятьох місяців. Це — найкращий доказ, що ані теперішній лет „Аполло 12", ані лети його трьох наступників, це не „розвагові прогулянки": дістатися на Місяць було передусім мрією учених, було мрією дослідників космосу. І кожний черговий лет на Місяць має дальші, глибші й основніші дослідні цілі. Коли „Аполло 11" мав взагалі доказати можливість висаду людини на Місяці і її поворот на Землю, і ця ціль була важливішою, як привезення астронавтами Армстронґом, Коллінсом і Олдріном зразків мінералів з поверхні Місяця, то тепер найбільша увага звернена вже власне на обслідування тієї поверхні і ствердження можливости висаду людини в різних її пунктах. Отож теперішній висад відбувся вже у віддалі 950 миль від місця, на якому осів був модуль з „Аполло 11". Теперішній висад мав також на цілі відшукати космічний корабель „Сорвеєр 3", який осів був на Місяці в квітні 1967 року: можна вважати за чудо, що наші астронавти висадились за яких 25 стіп від кратеру, на схилі якого „сидів" робот „Сорвеєр".

Як у першій подорожі на Місяць, так і тепер виявились подивугідний ентузіязм, глибоке технічне знання і надзвичайна відвага астронавтів. Ці прикмети, сполучені з особистою скромністю та суворою дисципліною супроти зверхників із центру космічних дослідів в Гюстоні, в Тексасі, вводять три нові постаті до галерії героїв космосу. Вони ще раз доказали, що найдосконаліша машина, найдосконаліший робот чи компютор — це все тільки мертві речі, які не всилі заступити людський дух і, зроджені з розуму й волі людини, можуть тільки стояти їм на послугах. Тому новий висад на Місяці це знову передусім тріюмф людського генія, який засвідчує, що нема для нього нічого неможливого, за винятком тільки — перебороти той закон природи, який зветься смертю.

Мільйони людей у широкому світі, без різниці рас, національностей і віри, цікавляться і хвилюються подорожами астронавтів на Місяць, — учені в широкому світі цікавляться науковим аспектом. Але це також справа політичного і військового характеру. Президент Ніксон був завжди ентузіястом космічних дослідів, і він вважає, що наслідки здобуття Місяця, які негайно проявились у величезному піднесенні настрою американського народу і в зрості престижу Америки в світі допоможуть в отримуванні від Конґресу дальших фондів на ту ціль. Однак, можна з певністю сподіватися, що згадане вгорі призначення нових 3,700.000.000 дол. на три дальші виправи на Місяць в 1970 році спричинить гострі протести збоку тих американських кіл, які вважають, що першенство повинні мати шкільництво, шпиталі, публічні роботи для затруднення безробітних. На політичний характер тих експедицій на Місяць вказує хоч би пропозиція сенатора Вілліяма Прокемайра, демократа з Вісконсіну, запросити на одну з дальших виправ на Місяць совєтського астронавта. Популярний нюйоркський „Дейлі Нюз" правильно завважує, що однаково мудро було б запросити Віллі Саттона, символа банкових грабіжників, щоб він супроводив до банку людину, яка хоче там взяти зі свого конта велику суму... Правильнішим є здогад, що вдосконалення Америкою виправ на Місяць зможе зрівноважити совєтські намагання влаштувати у космосі „летючу лябораторію" — з якої Совєти могли б тероризувати Землю...

Ярослав Курдидик

НУКЛЕАРНА ЗАДОВІЛЬНІСТЬ ЧИ ПЕРЕВАГА?

Після довгих і безплідних дебат, які тривали з деякими перебоями протягом періоду холодної війни, отже майже двадцять років, врешті - решт почалася в Гельсінках американсько - совєтська конференція в справі обмеження продукції атомової зброї. В першу чергу мали б бути припинені перегони в продукції цієї зброї, яку чимраз більше вдосконалюється та урізноріднюється, а це обтяжує обидві суперпотуги до такої міри, що спричиняє заколоти в їх економіці.

У своїх фахових оцінках експерти цієї справи виходять із слушної засади, що на самому початку конференції слід визначити, де хто зараз стоїть? Отже, яким арсеналом переносно-офензивної зброї розпоряджають обидві сторони — скільки мають міжконтинентальних бомбовиків, суходільних ІСБМ та атомово-порушуваних субмарин з нуклеарними ракетами.

Виходить, що ЗСА мають 510 Б-52 і 80 Б-58 джетів супроти совєтських 150 турбоджетів ТУ-95; ЗСА мають 1154 суходільних ракет міжконтинентального засягу, „Мінютмен" і „Титан-2", а совєти — коло 1000; ЗСА мають 41 субмарину „Поляріс", кожну із 16-ма нуклеарними ракетами, а Совєтський Союз має тільки 9, до яких поспішає додати ще 12, теж своєрідних „Полярісів". Крім того ЗСА дуже інтенсивно вдосконалюють „розгалуженого засягу" ракети МІРВ, і, за вістками американської розвідки, большевики також намагаються випродукувати своєрідну МІРВ.

Усе це суто офензивна зброя, але незалежно від того ведуться досліди над побудовою протиракетної охорони. Досі ЗСА і Совєтський Союз ще не вийшли у розбудові цієї охорони з першої стадії, але знавці твердять, що в т. зв. „лябораторійній підготові Америка далеко випередила СССР, і недавно схвалена на цю справу доказна сума напевно приспішить розвиток американської протиракетної оборони.

Відомий коментатор Дж. Мюлікен узалежнює успіх теперішньої конференції в Гельсінках головним чином від того, в яку площину увіллються дебати, а саме — чи конференція розглядатиме чергову спробу обмеження продукції, а то й скорочення нуклеарної зброї із т. зв. „задовільної" чи „переважаючої" точки зору. Мюлікен цитує нещодавну заяву секретаря оборони Лерда, який вважає, що ЗСА мусять мати „задовільну" нуклеарну силу для відстрашування ворога, але при цьому не виключає ідеї розбудови „переважаючої сили". Мюлікен робить закид секретареві Лердові, що він намагається перенести проблему суто оборонної спроможности ЗСА у чисто „політичного характеру дефініцію", за якою висловом „задовільної оборони" він хоче заспокоїти „голубів", а висловом „переважаючої оборони" — „яструбів".

Іншими словами, як твердять деякі журналісти, ЗСА мали б повести політику одної простягнутої до Москви руки, затиснувши в другій такий арсенал зброї, спираючись на який вони говоритимуть на конференції.

Варто також пригадати, що, передбачаючи якогось роду злагоду між суперпотугами, колишній секретар оборони МекНамара ще на початку цього року писав у журналі „Лук", в статті п. н. „Наша поготівна сила", що кожна із 2200 американських переносних ракет містить у собі не менше, як один меґатон ТНТ, і що 400 таких закинених в СССР ракет вистачить для того, щоб знищити третину совєтського населення і три чверті індустрії. Всі ці ракети, підкреслив МекНамара, вивінувані у таке приладдя, що їх не всилі перехопити ніяка протиракетна оборона.

Проте, МекНамара заявляє, що навіть такий „апокаліптичний напад" на Совєтський Союз не виведе його з ладу, і він зможе із своїх обстрільних місць, включаючи суходільні і морські — з підводних човнів, закидати ракетами ЗСА. Виходячи з такого „страхітливого заложення", каже МекНамара, ані Совєтський Союз, ані ЗСА не можуть заатакувати одне одного, не зазнавши при тому у відплатному ударі неуявного знищення.

Отже, чи ЗСА продовжуватимуть „задовільну" чи „переважаючу" форму, немає сутнього значення, бо вже теперішній їх атомовий арсенал робить з них „переважаючу нуклеарну потугу".

З почуттям остраху доводиться ствердити, що СССР останнім часом намагається наздогнати ЗСА. Але теперішню американську „переважаючу потужність" можна розглядати хіба у такій формі, що у випадку коли б СССР поважився вдарити по ЗСА, вони „відплатяться" йому подвійно або потрійно.

З політичної точки зору важко сподіватися на якийсь більший успіх теперішньої конференції в Гельсінках, бо коли ЗСА говоритимуть з площини „переважаючої сили", то Совєтський Союз напевно не захоче зайняти ніякого такого становища, яке могло б поставити його у своєрідну залежність. Москва також має своїх „голубів" і „яструбів", але совєтська система понад усякий сумнів запевняє, що рішатимуть ці останні, а їхня єдина мета помінятися ролями із ЗСА, щобільше — стати не переважаючою, а тероризуючою нуклеарною потугою.

Обопільна підозрілість і брак взаємного довір'я не ворожать цій конференції будь - якого перелому або конструктивних починів, і вже сьогодні можна висунути здогад, що після довгих дипломатичних заходів, якими підготовлено ґрунт під цю конференцію, вона зведеться, мабуть, до відомого прислів'я: „гора породила мишу".

Олекса Солтисик

ЛЕТИМО КОСМІЧНИМ КОРАБЛЕМ

Не читайте цього, якщо довга подорож автом спричиняє вам заворот голови. Ви будете багато краще почуватися, не знаючи, що навіть під час вашого сну ви летите з швидкістю сотень тисяч миль на годину, і то в шістьох різних напрямах. Про швидкість вашого лету може посвідчити факт, що за час, коли ви прочитали наведені вище два речення, ви пролетіли 300 миль. Кожна людина від дня свого народження знаходиться на величезному космічному кораблі, який летить, потверджуючи перший закон Нютона, згідно з яким раз тіло пущене в рух, воно буде той рух продовжувати доти, аж доки друга сила не вплине на нього. У випадку лету Землі та друга сила мала б для нас катастрофічні наслідки.

Першим рухом є обертання Землі довкруги своєї осі, що творить 24-годинну добу. На рівнику швидкість обертання становить 1,000 миль на годину, зате на бігунах взагалі нема швидкости обертання.

Другим рухом є лет Землі довкруги Сонця. Довжина тієї еліптичної дороги становить 584 мільйони миль. Цю дорогу Земля пролітає протягом року або 365 1/4 днів, що виносить кругло 1,100 миль на хвилину, 66,600 миль на годину, 1,598.500 миль на день. Та швидкість така велика, що коли б Земля раптом спинилася в леті на одну секунду, то все, що є на її поверхні, згоріло б від тертя. Для порівняння скажемо, що останні ракети, якими люди дісталися на Місяць, летіли із швидкістю 25,000 миль на годину.

Нам тяжко уявити собі рухи Землі з двох причин:

— Ґравітаційна сила міцно тримає всі предмети на її поверхні.

— Ми не маємо відносної нерухомої точки, на яку могли б сперти наші спостереження. Релятивні точки референцій, як сонце, зірки й інші ґалактики, так далеко одна від одної віддалені, що тільки з поміччю найдосконаліших телескопів, і то протягом кількох років, можна відкрити малесеньку зміну, хоч ідеться звичайно про мільярди миль. Ми легко зрозуміємо суть цієї проблеми, коли пригадаємо, що далеко більше відчуваємо швидкість, їдучи автом 65 миль на годину, ніж летячи у літаку з швидкістю 500 миль на годину на висоті 10,000 метрів.

Третім рухом є міжзоряний рух соняшної системи у сторону констеляції Геракля із швидкістю 45,000 миль на годину. Всі ці три рухи відбуваються всередині нашої ґалактики — Молочної Дороги, або Чумацького Шляху. Наша ґалактика виглядає, як ґігантські, спосні краями дві тарілки. Наша соняшна система знаходиться відносно далеко від центру ґалактики, але ще далі від її краю, і тому ми, дивлячись у глибінь краю ґалактики, бачимо величезне скупчення зірок, що є нашою Молочною Дорогою, а дивлячись в бік бачимо розсіяні зірки. Як усе в просторі, наша ґалактика обертається довкруги свого центру. Чим далі від центру, тим швидкість побільшується згідно з фізичними законами. Наша соняшна система має в обертанні ґалактики швидкість коло 676,800 миль на годину. Це — четвертий рух землі і, як твердять астрономи, досі відомий як найскоріший. Однак, навіть при цій величезній швидкості потрібно 200 мільйонів років, щоб в обертанні ґалактики вернутися на те саме місце.

Найцікавішим є п'ятий рух Землі, коли вона летить враз із Молочною Дорогою через всесвітні простори із швидкістю 450,000 миль на годину. Цей рух міряють у референції до сусідніх ґалактик, які разом із нашою творять ґалактичний рій. Таких роїв є велика кількість. Один із наших сусідніх ґалактичних роїв, Гідра, віддаляється від нас із швидкістю 1/5 швидкости світла (37,200 миль на секунду) і була на місці, де ми тепер, коло 11 мільярдів років тому. З цього виходить, що всі інші ґалактичні рої віддаляються від нашої ґалактики. Насувається питання: чому? Астрономи запропонували кілька теорій, які популярно прийнялися, але тільки три будуть для нас цікаві й зрозумілі.

— Теорія статус кво. Всесвіт був і буде таким, яким ми бачимо його тепер. Віддалювання одного ґалактичного рою від другого теоретики пояснюють тим, що матерія твориться безупинно (один атом водня постає у просторі пересічних розмірів житлової кімнати кожних два мільйони років) і що ті атоми формують інші ґалактики на місце тих, які зникли у просторах.

Прихильники цієї теорії твердять, що коло 15 мільярдів років тому всесвіт був створений з одної точки у просторі і почав розширятись на всі сторони. Цей процес розширяння сповільніє, затримається і змінить свій напрям до центру, аж доки все не сконденсується в одній точці, щоб потім знову вибухнути у всі сторони.

— Теорія Айнштайна. Айнштайн поставив ствердження, що всесвіт є нескінченний, але обмежений. Виглядає це практично так. Людина живе на (земній) кулі, вона може мандрувати в кожному напрямі, але ніколи не дійде до краю, і не знайде кута. Це нескінченність. Але людина є обмежена, бо не може покинути поверхні (земної) кулі. Згідно з цією теорією, коли людина почне йти вперед простою лінією, вона вернеться до точки, звідки почала свою подорож.

Шостий рух Землі відноситься до району Північного бігуна і називається прецесійним рухом. Це — коливання земної осі, яка своїм північним кінцем протягом 26,000 років описує у зоряних просторах коло. Нині кінець осі звернений в околицю Полярної Зірки Малої Ведмедиці (Малого Воза) і нахиляє свою мандрівку у сторону зірки Веґа в констеляції Ліри. Багато тисяч років тому Північний бігун був звернений в сторону зірки Капеллі у констеляції Авріґи (Колісниці).

Чому досі ніхто не нарікав, що всі ті рухи Землі спричиняють заворот голови? Відповідь на це така: людина мала б бути високою на 100 миль, щоб протяг від тих рухів бодай розбурхав на голові її волосся. І то при умові, щоб угорі не було порожнечі.

ОСІННІЙ ШКІЦ

„Певно й серце твоє
взолотила печать,
що така ти ласкава".
(„Осінь" — П. Тичина)

Осінь. Тихо падає з кленів та яворів золоте листя, а в повітрі снується павутиння сум. Ідеш стежкою в лісі — далеко видно тепер — і раз-у-раз спиняєшся вражений:

Таж улітку ці клени шуміли - грали, вітер хмару-тучу гнав, а ти поспішав.

Гудів верховіттям крислатий дуб і низько на галяві клонились долу, ремствуючи, трави. Був змаг: природа долів ставила чоло могутнім силам неба.

А ти, замість екстази, впав у ляк.

Сьогодні жаль. Бо літнього буяння краси і сили не доглянув; перебіг, немов і справді грому - блискавки (життя ж!) злякався...

Стаєш - спиняєшся, а поруч — клен задуманий, і падає безсило жовтий лист. Один при одному лягають: жовті, золоті. І золотіє - мерехтить в очах сонно-задумана даль.

„Певно й серце твоє взолотила печаль".

Еге ж, природа - матінка ласкава прощає людям їх плянетарні витівки зухвалі: їй жаль поетів безмонетних і мрійників закоханих. І лиш заради них місяченько ще світить милому доріжку до милої серця!

Ні, це таки не жарти: ще тільки поети і закохані здатні сприймати весняного щебету - гуку, яскристого буяння літа і солодкий туги біль злотокосої осени.

Осени пізніх тихих жалів. Вибачливого перегляду й підсумку з теплою ласкою до ближнього в очах.

А. Юриняк

ВСЕСОЮЗНА ЮНАЦЬКА ФІЛАТЕЛІСТИЧНА ВИСТАВКА В КИЄВІ

Від 25 жовтня до 8 листопада тривала в Києві „Всесоюзна юнацька філателістична виставка". Було показано понад 400 колекцій, що надійшли з різних сторін Совєтського Союзу. Більшість із них присвячені „століттю Леніна". Міністерство зв'язку СССР влаштувало в часі виставки спеціяльні штемплі - погашення на ковертах, що їх відсилано в ті дні з Києва.

З НАШИХ БУДНІВ

НЕВДАЧА І ПЕРЕМОГА

Идучи з візитою до моїх добрих сусідів та земляків з Бібрецького повіту, панства Татухів, я передбачав і сподівався того, що моя з ними розмова обов'язково заторкне актуальну тоді справу виборів посадника міста Ню Йорку та інших урядовців. Так воно й сталося, з деяким, так би мовити, відхиленням, про яке буде мова.

— Ти ліпше зробив би, якби до нас нині не приходив, — сказав пан Татух, не відриваючи очей від третьої сторінки „Свободи", рясно закосиченої цвинтарищем хрестиків, меншого і більшого калібру. — У нас нині в хаті такий сум і жалоба, ніби з неї тількищо винесли покійника... А все через те, що панна Маруся Бек з Дітройту програла вибори, не вийшла на мейора.

Пані Татушиха, сидячи коло телевізора і мотаючи на дротах якийсь рукав чи рукавицю, важко зітхнула, але мовчала, покищо.

— Чуєш, які зітхання виринають з жіночих грудей? — спитав пан Татух, знявши з носа окуляри. — Гей, небого, а чому ж ти не сіла на мітлу та й не полетіла до Дітройту помагати нашій Марусі наводити лад і порядок?..

— А щоб ви, хлопи, знали, що на світі був би справді лад і порядок, якби жінки були при владі! — різко відпалила пані Татушиха, ще й притупнула ногою.

— Велл, — здвигнув раменами пан Татух, — а хто ж дириґує цілим світом, як не ви, жінки?.. Се ж ви, вашими бабськими голосами, вибираєте мейорів, губернаторів, сенаторів...

— А ви що робите?

— Ми вмираємо на серце і на печінку від того, що ви нас вічно гризете та й пилуєте! Ану, кинь оком на нинішню „Свободу" і порахуй, скільки тут небіжчиків, а всі вони, переважно, мужчини!

— Трасця на ваші голови! — сердилась дорога землячка. — Ви собі вмираєте і залишаєте самітними бідні вдови, яких потім немає кому потішити...

Щоб трохи розрядити напружену атмосферу, я дозволив собі в цьому місці звернути увагу шановних земляків на те, що на виборчому фронті були в нас і деякі перемоги. Так, для прикладу, в стейті Ню Джерзі вийшов губернатором приятель українців, той, що так файно промовляв на Десятому Конґресі УККА в Коммодор готелі, та й навіть сказав по-українськи „дай, Боже, здоров'я", чи щось подібне. Він тоді сам признався, що його рідна теща українського роду. А теща теж може багато дечого зробити в політиці... Як казали в Старім Краю: „Де дідько не може, там тещу пішле". Треба буде поспитати нашого земляка і чіфа республіканців, пана Мирона Леськова, чи не походить, буває, ця теща з Бібрецького повіту?

Ікер

Інж. Валентин Сімянців

СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ

СПОГАД
ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА, РОКИ 1923-1929

(22)

По якімсь часі я обідав і вечеряв у господі Шульців. Родина Шульців: старенькі вже, сиві, пані заклопотана господарством. До столу сідала своя родина і декілька таких, як я. Пан біля пива. Ще дві дочки Марта і Марія. Марта гарна, струнка брюнетка, заміжня, але бездітна, має своє господарство, гостра на язик, любить сперечатися. Марія панна, поважна і вже розсідалася — виміри в ширину збільшувалися. Була в Америці і понавозила всяких браслетів, ланцюжків, обідців та інших золотих оздоб, і все це при кожній нагоді розвішувала на собі. В родині повний поділ праці, кожен робив своє і до чужого не втручався.

Пан рада грає в карти, то мені сидіти в господі. „Народні Політика" (дуже поширений часопис, званий між людьми „чубічка", що по-нашому означає „сучечка", і такою вона була — все хвостиком вертіла) прочитана. А вечір довгий і нудний би був, та пані Марта запрошує (такого ніколи не чекав!) гуси скубти. Стара пані докоряє Марті:

— Лиши те, пану інженерові (в Чехах інженер, доктор, професор вже як тільки записався або тільки подумав записатися до високої школи) не личить скубти гуси, та, мабуть, ніколи й не скуб.

— Вмію не вмію, личить не личить, а гуску обскубу не гірше як Марта.

— То ще побачимо !— Милю-задиркувато Марта — Пиво поставите, як шкіру продерете.

— Поставлю, —кажу, а як ні, платите за пиво ви. (По-чеськи казати в балачці „ви" до жінки нечемно, і напевно сказано було: „платить милостива пані").

Старенька на те:

— Уже зчепилися — почалося!

Воно й правда „гризлися" ми з Мартою за все. Коли я казав „чорне", Марта бачила „біле", а як не біле, то хоч „сіре". І це все приводило до того, що я шукав товариства Марти, а Марта оглядалася, як не було мене. „Нема з ким ані погризтися", — нарікала.

Умови „переговорів": обскубати гуску гладенько, жадної пушинки, щоб не лишилось на гусці і шкіра щоб була ціла.

Скубли Марта, Марія і я. За пиво всім платила Марта. Але й обурювалася, що старенька пані дала мені найжирнішу гуску. Воно і правда.

Іншим разом я мусів довести, що зацерую панчоху не гірше від кожної жінки. Вибрала мені Марта таки порядну дірку. Поклав нитки, як в новому ситі.

А ще пригадую обід. Знані чеські кнедліки зі сливками. На тарілку дванадцять.

— Мені, мамо, ще два кнедліки, — каже Марта і дивиться на мене.

— А мені прошу три, — кажу.

І отак переганялися, аж до двадцять шостого кнедліка.

Уступився я. Мовляв, дамі уступаюся.

Каже мені Марта, що познайомить мене з українкою. Познайомила з родиною урядовця з міністерства освіти. Батько — чех, старшина австрійської армії в часі першої світової війни. В Галичині познайомився, закохався і оженився з нашою дівчиною з інтеліґентної родини. Капітаном був тоді. Смак і вимоги щодо жіночої краси мав великі. Пані радовій тоді, може, було під тридцять. Була весела, але й смуток залягав, та тьмарив її дитячо-світле обличчя.

Розказала мені Марта, що та жінка вже народила декількох здорових дітей, і всі діти померли. Тепер знає, що отруїлись вони молодом її грудей. І хоч лікарі обіцяють, що коли б народилося ще диття, то буде жити, пані радова жахається минулого і, коли б що — прийдешнього. Такого я не чув ні до, ні після того. Жити зі свідомістю такого страшного тяжко.

Місток, що його той пан з якогось міністерства так ретельно обчищав з тинку, був знову і добре обтинкований, бо така була умова. Турбіни змонтовані. Готувалися пробувати зарядження нової електрівні. Рукав, що мав приводити воду на турбіни, відділювала від річки Влтави гребля.

Каже мені пан рада запроєктувати таке щось, як корита, щоб потім вкласти їх в ту греблю і обрахувати час, за який той рукав наповнюватиметься водою. Власне, рівні води в річці і в рукаві усталяться.

Зі страхом, і не малим, узявся я до тієї праці. І в думках нарікав на свого шефа — чи ж немає когось мудрішого за мене до тієї роботи? Чи може це таке маде на їхні великі голови? — роздумував ще.

Лазив по книжках, і знайшов, що треба. В підручнику було проєктовано т. зв. щитові стіни приблизно під сорок п'ять ступнів з обох боків корита. Корита я проєктував дебелі, з двоцалевих дощок, і мені не лізло в голову: на дідька там оті щитові стіни? Але, думав, як є то в підручнику, накреслю і я їх. Аякже, як виявилося потім, ті щитові стіни були добрі. І довго вже після того, уже інженером, коли що я й не розумів, робив як в підручнику.

Проєкт пан рада прийняв і сказав зробити три таких корита, щоб скоротити час наповнення рукава.

Треба було глеєм ущільнювати оті щитові стіни — вода то не жарт і в такому невеликому просторі: злісно рве усе, де тільки може. Запхали одну дірку, а збоку знов вирує. День і ніч праця, позмінно.

Глей підвозять човнами. Затопили декілька човнів, Возять на тачках, і класти глей незручно. Від річки з човна і зручніше й дешевше.

(Далі буде)

СВІДОЦТВО ЗРІЛОСТИ

В житті на рідних землях, а без порівняння ще частіше на чужині, доводилося нам творити, переводити, а ще більше спостерігати різноманітні національні українські імпрези: всілякі академії, вистави, тощо. Одначе всім їм назагал і кожній із них зокрема можна було вповні справедливо закинути більші або менші недоліки, як часткового, так і об'єктивно-загального характеру. І причин цих явищ було дуже багато, як, наприклад: недосвідченість організаторів, їх психічний імпас з ідеєю імпрези, брак матеріяльних середників, завелика скромність абож ще більша зарозумілість організаторів і т. под.

Добрим винятком із цієї кількости пам'ять наша зафіксувала одну академію, що позитивно закарбувалася в нашій уяві, не дивлячись на надзвичайно обмежені обставини тодішнього життя, в процесі якого та академія відбувалася. Маю на увазі Академію в честь Тараса Шевченка в 1953 р. в санаторії Гавтінг біля Мюнхену, влаштовану для майже чотирисотенної громади українців - сухотників спеціяльно для цього створеним комітетом.

У зв'язку з тим авторові цих рядків непроминальну приємність справляє та обставина, що головою того Комітету він мав честь бути та в цій функції виголосив вступний реферат на тему: „Під священним прапором Великого Пророка".

А ось несподівано життя нас заскочило й подало нам нагоду знову пережити невисловну насолоду в найвищій мірі приємних трьох годин святочної Академії врочистостей з нагоди десятиліття з дня героїчної смерти сл. пам. Степана Бандери. Академія відбулася 11-го жовтня 1969 р. о 7 год. веч. в Мюнхені. А ось і програма: I) 11-го жовтня о 10-й рано Служба Божа в православній церкві, яку целебрував о. митр. архипресв Паладій Дубицький; II) Панахида за упокій душі с. п. Степана Бандери на його могилі, відправлена преосв. єпископом Кир Платоном Корниляком; по панахиді були проголошені слова від духівництва, від ОУН, зложення вінків і приречення молоді; III) Святкова Академія в Мюнхенськім театрі з промовами: пров. ОУН п. Ярослава Стецька та болгарського представника д-ра Дмитра Вельчева, після яких слідувала мистецька частина Академії; IV) В год. 21-ій відбувся маніфестаційни похід зі смолоскипами вулицями Мюнхену та V) Служба Божа, відправлена Кир Платоном Корниляком 12-го жовтня.

Цілість Академії зробила на нас враження повної досконалости. Простора заля, в якій Академія відбувалася та яка належить до числа найкращих у Мюнхені, була вщерть переповнена переважно українським громадянством, яке численно прибуло не лише з Німеччини, але й із інших країн. Також численно були заступлені й інші Москвою поневолені нації, а теж і німецьке громадянство. Гостро відчувалося, що Академія є вповні одушевлена, а при цім зір наш допадав на симпатичний образ у глибині сцени спричинника цілої імпрези, сл. п. Степана Бандери, — а то й була та Світла Душа Академії.

Програми всіх врочистостей ми вже вище подали. Тут ще схематично подаємо і програму Академії, яка складалася з промов: пров. ОУН п. Ярослава Стецька та д-ра Дмитра Вальчева, бувш. болгарського міністра закор. справ. У мистецькій частині брали участь: знаменито організований український хор „Гомін" з Англії під орудою п. Бабуняка, славна оперова співачка Тетяна Анри-Шуфлин із Фльоренції, світової слави український бандурист-тенор Володимир Луців з Лондону, співоче тріо дівчат - сумівок із Бері (Англія), тощо.

Як зміст самої програми, так і виконання її окремих точок були досконалі. В програмі не було нічого зайвого, все було потрібне та все було на своїм місці. Виконавцям програми Академії, неможливо нічого закинути: всі вони виявили повну звершеність. І душа наша невимовно цим раділа й втішалася!..

Вертаючись до початкових наших у цій замітці розважань, мусимо їх кінчити ще й згадкою про найголовніше, а саме — про організаторів усіх урочистостей і Академії зокрема. Вони — ці організатори, є вихованцями Його, сл. п. Степана Бандери, і ця висока організаційна їх здатність, ця докладність, ця вмілість і точність у виконанні праці, ця їх скромність — не можуть не викликати в душі кожного українського патріота шляхетні гордощі, насолоду та довір'я до тих Сил, яких із надрів нації викликав до життя Степан Бандера. І ми твердо віримо, що Дух Його, який вітав тоді на Академії, радів і блаженно втішався своїм Твором. Вони — ці Сили в цій Акції склали свій державно - національний іспит зрілости дуже добре.

Д-р Д. С. Беринда

Посвячення пам'ятника на могилі бл. п. проф. Трохима Пасічника

8 листопада на Українському православному Цвинтарі у Бавнд Бруку при численній кількості громадянства, при чудовому співі хору „Бандура" з Вунсакету під дириґуванням Степана Тепера відправлено панахиду київсько - печерського лаврівського напіву за душу бл. п. проф. Трохима Пасічника. Всечесний о. прот. Віталій Коваленко довершив чин посвячення нагробного пам'ятника на могилі славного небіжчика.

Після відспівання вічної пам'яті пан - отець Віталій Коваленко сказав слово про небіжчика, нашого поета — українського Гомера, як влучно назвали його рецензенти його творів. Бандуристи заспівали улюблені пісні дорогого небіжчика, колишнього свого професора і диригента бл. п. професора Трохима Пасічника: „Ой, Морозе, Морозенку" та „Засяло сонце золоте". О. прот. Коваленко, як голова Комітету по будові пам'тника та видання творів бл. п. небіжчика запросив всіх присутніх на поминальну трапезу до залі нашого церковного осередку. Після закінчення трапези приятелі і звеличники покійного виступали з словами пошани до нього.

Пані професор Шляхтиченко окреслила небіжчика, як „учителя з Божої ласки". Інж. Захвалинський сказав, „що небіжчик був не тільки добрим його учителем, але також і його внучки". Промовляли ще д-р Шляхтиченко, пан Петро Тепер, вунсакетський місцевий податковий інспектор, народжений в Америці. Інж. Захар Івасишин, Інженер Микола Тарасюк та маґістер Юлія Безсонова, організаторка поминального прийняття. Секретар Комітету сотник інж. Степан Лісовий освідчив, що головну працю по збірці пожертв і на видання творів мусимо завдячувати пан-отцеві прот. Віталієві Коваленкові, який віддає багато своєї праці та енергії на цю ціль, за що йому належить щира подяка, як голові Комітету. Тільки завдяки його праці ми мали можливість поставити цей пам'ятник. Коли громадянство відгукнеться на заклик Комітету пожертвами, виконаємо заповідну мрію небіжчика і видамо третій том епопеї „Петро Гордієнко". Промовляв ще інж. Павло Дорожинський, який сказав, що від гарних слів небіжчика треба перейти до діл і від себе склав пожертву на видання творів проф. Пасічника 25 дол., а за ним пожертвували: Л. Камінська — 20 дол., А. Боднар — 20 дол., С. Нагірна — 5 дол., В. Федів — 5 дол., Ю. Грицюк — 10 дол., П. Дивбочук — 20 дол., М. Тарасюк — 5 дол., І. Паливода — 10 дол., М. Бачинський — 5 дол., Н. Н. — 1 дол., І. Стрик — 2 дол., С. Карась — 10 дол., С. Лісовий — 10 дол., П. Каробійник — 10 дол., о. прот. В. Коваленко — 25 дол., та Юлія Безсонова — 50 дол.

Пан - отець прот. Віталій Коваленко подякував всім жертводавцям та висловив надію, що коли відсутні тут приятелі і учні візьмуть приклад з присутніх і складуть свої пожертви, то з певністю виконаємо заповідну мрію професора Пасічника і видамо третій том прекрасної епопеї „Петро Гордієнко".

Пожертви проситься надсилати на адресу Голови Комітету: Very Rev. Vitaly P. Kowalenko, Ukr. Orthodox Church, 74 Haaris Avenue, Woonsocket, R.I.

Бандуристи проспівали — „Богородице Діво, радуйся" — Леонтовича і після молитви всі присутні проспівали Вічную пам'ять нашому дорогому небіжчикові.

Пам'ятник на могилі професора Т. Пасічника збудовано, але при цьому ще треба додати, що проф. Т. Пасічник залишив по собі також другий довготривалий пам'ятник своїми цінними творами.

Степан Лісовий

ЩЕ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УЛТПА

Ню Йорк. — У зв'язку з надрукованим у „Свободі" з 19 листопада ц. р. повідомленням п. н. „Д-р Михайло Гук очолив нову Управу Метрополітального відділу УЛТПА" інформують, що імпрезовим референтом був обраний д-р Роман Кисілевський (а не Климівський). В рамцях цих же зборів відбулися вибори управи Секції Дружин Лікарів, яка плянує ряд імпрез для придбання фондів на допомогу потребуючим в діяспорі.

ПАМ'ЯТІ ЮЛІЯНА ПАВЛИКОВСЬКОГО

29 грудня ц. р. припадає двадцятиліття смерти визначного громадського діяча, економіста - кооператора інж. Юліяна Павликовського, що помер в Мюнхені в 1949 році.

В особі Юліяна Павликовського втратили ми тоді людину небуденного знання-науковця, людину імпонуючої непересічної культури, естета, джентельмена з вродженою інтеліґенцією, суспільного і політичного провідного діяча, блискучого організатора, доброго й повного такту промовця, а перше за все втратили в ньому ідейного провідника могутнього кооперативного руху в Західній Україні. Інж. Ю. Павликовський велику увагу приділював Т-ву „Сільський Господар", Рідній Школі та „Просвіті", здаючи собі справу з того, що без освіти в національних школах, без піднесення національної свідомости нашого загалу здобуття самостійности неможливе. Не було ділянки в житті українців в Галичині, де б бракувало інж. Ю. Павликовського і його авторитетного слова, та в більшості вже готового пляну діяння. Крім того знаходив він час і на політичну діяльність, як посол варшавського сойму, а від 1932 року, як сенатор завше стояв на сторожі українських інтересів і мужньо їх боронив. В своїх політичних потягненнях завше був рішучий і відважний. Він не завагався у тодішнього польського міністра Перацького рішуче інтервеніювати в справі уласкавлення Біласа і Данилишина, засуджених польським судом до кари смерти.

Для пошанування пам'яті цього провідного діяча дня 13 листопада у Філядельфії засновано комітет, до якого увійшли представники всіх видів української кооперації, а саме: Іван Поритко — голова, Стефан Сприньский — заст. голови, Мирон Баранецький — секретар, п-ні інж. Стефанія Пушкар, інж. Віктор Вакуловський, інж. Макар Каплистий, Володимир Мелько і інж. Мирослав Лисобей від Т-ва Українських Інженерів.

Про реченець і програму пошановання сл. п. президента Юліяна Павликовського своєчасно повідомлять.

Мабуть немає серед нас людини, що не схилила б голови перед духом великого громадянина. Нема кооператора, що жаль і біль не давив би йому серця за дорогим президентом Юліяном Павликовським. Нема ні тут на чужині, ні там, за залізною заслоною...

(BL)

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що дня 11-го листопада 1969 року упокоїлася в Бозі,
прийнявши Найсвятіші Тайни,
наша Найдорожча МАМА і БАБЦЯ,
довголітня Учителька на Рідних Землях

бл. п.
МИХАЙЛИНА з ПЛАСКАЧІВ САВДИК

ПОХОРОН відбувся 15-го листопада 1969 року з церкви св. Михаїла в Монтреалі, Канада, на цвинтарі Cote des Neiges.

ВІЧНА ІЙ ПАМ'ЯТЬ!

Син — ЮРКО
Невістка — ЛІДА
Внук — РОМАН
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. МИКОЛИ ШУСТ
що відійшов у Вічність 25-го листопада 1959 р.
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
у ВІВТОРОК, 25-го ЛИСТОПАДА 1969 року
о год. 9-ій ранку
в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ.
Про молитви просить
син ВАСИЛЬ ШУСТ

Замість квітів на могилу
бл. п. Кекилії Цьопи Паліїв
нашої Незабутньої Виховниці
складаємо 50.00 долярів
на закінчення видання Енциклопедії Українознавства.
ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ"

ЛЮДМИЛА МОРОЗОВА
висловлює найглибше співчуття з приводу
смерти Незабутнього
Д-ра о. Богдана Липського
сестрам Покійного —
НАТАЛІЇ і ЯРОСЛАВІ з РОДИНАМИ.

Замість квітів на могилу
о. Проф. ТЕОФІЛА ГОРНИКЕВИЧА
кол. Польового Духовника Української Галицької Армії і заслуженого дослідника нашого недавньоминулого
складають 215.00 долярів
на дальшу дослідницьку й видавничу роботу Східньо-Европейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського у Філядельфії.

кол. Польові Духовники і члени УГАрмії: о. Іван Лебедович — 100.00 дол., о. Василь Тапчак — 30 дол., о. Василь Головінський, о. Мирон Головінський і о. Микола Старух — по 25 дол., о. Станислав Дашо і о. Ісидор Сохоцький — по 5 дол.

Замість квітів на могилу
Трудолюбивого Члена нашої громади
бл. п. ЮЛІЯНА ТАРНАВСЬКОГО
на Українознавчий Науковий Центр
в Гарвардському університеті зложили:

Евгенія і Христина МИЛЯН	10.00 дол.
Василь ОРІХОВСЬКИЙ	15.00 дол.
ВІДДІЛ СУА в Ню Бранcвік	10.00 дол.
УЧИТЕЛІ СУБОТНЬОЇ ШКОЛИ	5.00 дол.
ВІДДІЛ УНС ч. 353	5.00 дол.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 4-го вересня 1969 року відійшла від нас наша СЕСТРА, МАТИ і БАБУНЯ

св. п. ФАТИМА ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО

(вдова по св. п. Генералові Армії УНР Іванові Омелянович-Павленко.)

Похована 8-го вересня ц. р. на Українськім Цвинтарі в Саут Бавнд Бруку, Н. Дж., поруч свого Мужа.

Висловлюємо нашу найщирішу подяку Всечесним Отцям.. Совітникові П. Джулинському, Протопресвітерові Федорові Білецькому, Протоієреєві Іванові Крестюкові, та протодияконові Покотиленкові за Панахиди в працальних днях в Чикаґо і в 40-ий день (дня 14-го жовтня — на свято Покрову) і їх теплі працальні слова.

Наша сердешна подяка парафіяльному урядові катедри св. Володимира в Чикаґо і Всечесним Отцям церкви св. Андрія в Бавнд Бруку, що віддали останню прислугу Покійній, виявляючи велику пошану до Неї.

Ми щиро дякуємо хорам: церкви св. Володимира і Ольги, під диригентурою п. Андрушка і катедри св. Володимира (обі в Чикаґо) під диригентурою проф. І. Трухлого і всім Хористам, що так віддано звеличали своїми співами похоронні відправи і Панахиди.

Сердешна подяка громадським і ветеранським організаціям: СУВ, ОбВУА, Дивізійникам, УПА і УВК, що організовано з прапорами і численними квітами віддали пошану Покійній.

Сердешна подяка представникам організацій: Пані Уляні Целевич (від АБН), мґр. Андрієві Стецюкові, Обласному Отаманові УВК п. полк. Константинові Мандзенкові, інж. С. Голяшеві (голові Міжкомб. К-ту і від УПА), Голові Братства Дивізійників побратимові Богданові Кашубі, проф. Василеві Іващукові (отаманові станиці УВК в Чикаґо) за їх працальні слова в часі Панахид, як рівнож в часі поминок на 40-ий день.

Щира подяка Генералові Павлові Шандрукові, полковникові Іванові Лютому і всім Тим, що працали Покійну в Бавнд Бруку в часі погребання і поминальнім обіді у полк. Лютого.

Наша особлива сердешна подяка Укр. Вільному Козацтву за їх співчуття, сердечне ставлення в часі хвороби Покійної в шпиталі, потіху в хвилинах нашого горя і організацію поминок в 40-ий день, всім Приятелям і Знайомим за співчуття, молитви, гарні квіти і грошеві пожертви, як вияв любови до Покійної.

Щира подяка д-рові Фаріонові за лікарську опіку, і щира подяка погребовому заведенню Музика і Син за з повним співчуттям виконання похоронних заходів.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

КОЛЬОРОВИЙ-ЗВУКОВИЙ ФІЛЬМ
ЖОРСТОКІ СВІТАНКИ
БУДЕ ВИСВІТЛЕНИЙ В НИЖЧЕ ПОДАНІЙ ЧЕРГОВОСТІ. ПРИБУДЬТЕ, БО ЦЕЙ ФІЛЬМ НЕ ЗНУДИТЬ ВАС СКІЛЬКИ РАЗІВ ВИ НЕ БАЧИЛИ Б ЙОГО.
НЮ ЙОРК: в Українському Народному Домі, 140 2-га Аве.
від 22-го до 30-го ЛИСТОПАДА 1969 року
Субота, 22-го листопада два сеанси: 2:30 і 7:30
Неділя, 23 листопада два сеанси: год. 2:30 і год. 6:30 веч.
Понеділок, вівторок, середа, четвер і п'ятниця — год. 7-ма веч.
Субота, 29-го листопада два сеанси: год. 2:30 і год. 7:30 веч.
Неділя, 30-го листопада — год. 2:30 по пол.
НЮ БРІТЕН: П'ятниця, 5-го грудня, в Укр. Нар. Домі, год. 7-ма веч.
БРІДЖПОРТ: Субота, 6-го грудня, в Укр. Нар. Домі, год. 7-ма веч.
ГАРТФОРД: Неділя, 7-го грудня, в Укр. Нар. Домі, два сеанси, о год. 2-ій і о год. 6-ій веч.

"KANUKR" FILM PRODUCTION LTD., 1019 Nelson Street, Oshawa, Ont., Canada
УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА КОРПОРАЦІЯ „КАНУКР"
запрошує все Українське Громадянство на
Прем'єру фільму
„НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ"
за сценарієм СТЕПАНА ЛЮБОМИРСЬКОГО
яка відбудеться
в неділю, 30-го листопада 1969 року о год. 7-ій по пол.
в кінотеатрі „Маркс", 19 Кінг Ст. Іст, в Ошаві, Канада
По висвітленню фільму відбудеться
ПРИЙНЯТТЯ-КОКТЕЙЛ
в GENOSHA HOTEL, 70 King Street E., Oshawa, Canada
З ДОБІРНИМ БУФЕТОМ. Приґравати буде оркестра РОМАНА БЕРЕЗОВСЬКОГО
Побажаний вечірній стрій. Квитки вступу по дол. 15 від особи.
З огляду на обмежене число квитків, просимо всіх зацікавлених звертатися на адреси: Торонто: „Мак Флоріст", 828 Блор Ст. В., Тел. 534-1907; Oshawa: "Kanukr", 1019 Nelson St. Тел. (416) 576-1030 або (416) 723-9172.

Приготовіть вашу родину на дощові дні
Дайте їй ПОВНУ фінансову безпеку.
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ дасть їй потрібні до життя засоби, якщо б вас не стало. Він робить це вже 75 років. Скористайте з його досвіду.
Забезпечіться
в Українському Народному Союзі
СЕБЕ І ВСЮ СВОЮ РОДИНУ.

ВИЛЛИМЕНТИК, Конн.
Старанням Українського Народного Дому в Виллиментик
— відбудеться —
у неділю, дня 23-го листопада 1969 р.
від год. 1-ої по полудні
СПІЛЬНИЙ ОБІД
якого дохід Управа УНДому призначила на Українських Інвалідів.
До святочної доповіді, під час обіду запрошений Богдан Лисяк, Голова Крайової Управи Братства 1 УД УНА в ЗСА.
Дальшу частину програми виповнюватимуть —
МУЗИКА і ТАНЦІ

ІСТОРИЧНА ПЛАТІВКА
Зроблена під час Посвячення Св. Софії в Римі.
ЦІЛІСТЬ ПРОМОВИ СВЯТІШОГО ОТЦЯ ПАПИ ПАВЛА VI ДО УКРАЇНЦІВ, Свята Літургія, яку відправляв КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ та спів хору з Нюарку, Торонто і Утрехту. КОНЦЕРТ У МІСТІ ВАТИКАНІ — 28-го ВЕРЕСНЯ 1969 Р.
Альбом платівок 3-4 LP Stereo і брошуру з багатьма знімками в кольорах можна одержати на
БАЗІ ПЕРЕДПЛАТИ (тільки обмежена кількістю)
Замовляйте комплет тепер. Шліть $21.75 чеком або моні ордером до
APON RECORD CO., INC.
P.O. Box 3087 Steinway Sta.
Long Island City, N.Y. 11103

64-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
запрошує все Громадянство відвідати
МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ
СОФІЇ ЗАРИЦЬКОЇ
ІЗ ФРАНЦІЇ
Виставку відкриє відомий мистець маестро ПЕТРО ХОЛОДНИЙ, мол.
ВИСТАВКА ТРИВАТИМЕ
від неділі 30 листопада до 14 грудня включно,
відкриття о год. 1-ій
Буде відкрита в неділі від 1-ої до 7-ої вечора, в п'ятниці від 6-ої до 8-ої вечора, в суботи — від 1-ої до 7-ої веч. в УНДомі, кім. ч. 31, 142 2-га евеню, Ню Йорк, Н. Й.

ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА
ОСТРІВ ДІ-ПІ
РОМАН
Друга частина трилогії „ПОВІНЬ"
Стор. 320 Ціна: $4.00
Перший і другий томи разом — $7.00
Замовляйте в авторки:
D. Yaroslavska-Stolarchuk
566 Ridgewood Road Maplewood, N.J. 07040

„СОЦІЯЛІЗМ ДАВНІЙ І НОВОЧАСНИЙ"
В цій книзі автор — Панас Феденко — дає огляд соціялістичних ідей від найдавніших часів і до наших днів.
В книзі є науковий огляд проблем демократії і диктатури, критична оцінка большевизму (комунізму) та нарис ідей і рухів демократичного соціялізму, що стоїть при владі або має великі впливи в різних країнах вільного світу.
Окреме місце має в книзі огляд соціялістичних ідей і рухів в Україні.
Ціна — 4.00 дол. Замовляти:
OUR WORD
Bank — Konto 564744
Bayerische Vereinsbank
Isartorplatz, Muenchen, West Germany

ПЛАСТПРИЯТ в НЮАРКУ — влаштовує
31-го січня 1970 року
ОРКЕСТРА Б. ГІРНЯКА
КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ
ГРЕЦЬКА ЗАЛЯ ORANGE, N.J.
Зголошення ВП. Дебютанток приймає ВП. А. Хомова, 18 7 Parker Avenue, Maplewood, N.J. Тел. 763-5348

Праця
MALE

UNION CARBIDE SKILLED CRAFTSMEN

MAINTENANCE MECHANICS

&

ELECTRICIANS

Union Carbide has openings for the above craftmen with an AVERAGE STARTING RATE of $177 per week. ROTATING SHIFTS avaraging 32 hours per week.

MAINTENANCE MECHANICS with 3 years industrial experience and some knowledge of pipefitting and millwright experience or graduate apprentice with journeyman's paper.

ELECTRICIANS with 3 years industrial experience in electrical installation and maintenance or journeyman's paper. Electrician at $184 per week.

Call Frank DeLuca or
John Switzer at
356-8000
For Interview Appointment

UNION CARBIDE

The Discovery Company
Chemicals & Plastics
River Road
Bound Brook, N.J.

An equal opportunity employer

TOOL and DIEMAKER

Experienced; must be able to work from sketch or instructions. Paid Blue Cross/Blue Shield. 10 paid holidays. Paid vacation. Overtime available.
Redm Corp.
70 Old Tpke, Wayne, N.J.
256-6010
S/E Junction, Routes 46 & 23
An equal opportunity employer

AMERICAN PRODUCTS COMPANY, INC.

Multiple Spindle — Screw Machine

Operators & set-up men.
New Britain-Acme-Gridley
Apply daily 9-5, Sat. 9-11
American Products Company, Inc.
610 Rahway Ave., Union, NJ
An equal opportunity employer

PRODUCTION WORKERS

New plastics plant needs production workers, all shifts, good starting wage.

Call 752-1515, Mr. Willard

Праця
MALE

MANUFACTURING PLANT

1 Men Wanted. Full Time. — 2 Maintenance Mechanic. 3 Mig-Welding Operators. - Will train. 4 Sheet Metal Mechanics — Set Up and Operate. 5 Material Handlers and Assemblers. Good wages, all fringe benefits.
Dexion Manufacturing Co.
Temple Hill Road
Newburgh, N.Y.

- PRODUCTION WORKERS
- WAREHOUSE MEN
- TRUCK DRIVERS

Call S. Tardy
(617) 894-4020
General Battery & Ceramic Corp.
55 Rumford Avenue
Waltham, Mass.

An equal opportunity employer

ELECTRONIC TECHNICIANS

Senior Technicians, Junior Technician & Trainees, CCTV-VTR-Sound. Excellent oppty with a swinging Company. Company benefits.
All State Communications, Inc.
Union, N.J.
Call Mr. Reiman 201 687-8813

TOOLMAKERS MACHINISTS

Day shift — 8:15 AM-4:45 PM
Nite shift — 6 PM-11 PM.
Magnusonic Devices, Inc.
200 Frank Rd. (off Duffy Ave.)
Hicksville, L.I. 681-5100
An equal opportunity employer

МЕХАНІКИ

З досвідом, також помічники. Навчимо. Велика фірма вантажних авт. Платня за згодою. Гол. Maintenance
Anchor Motor Freight
Foot of Main Street
Tarrytown, New York

BAKER

Full time nights. Good pay. In New Brunswick area. Bread, rolls, chalah.

Call Mr. Amster 256-6656

WAREHOUSE HELP

Зростаюча фабрика в Енґлвуді, Н. Дж., дає знамениту нагоду на постійну працю для
Warehouseman
Material Handlers
Order Packers
Не треба досвіду. Праця 8 р. до 5 по пол. Початкова винагорода $90.00. тижн. Дальші добрі вигляди на підвишку. Платні вакації. Безплатне забезпечення на життя, групове шпитальне забезпечення і major medical вкл. для членів родини. Поміч шкільних оплатах для кваліфікованих робітників. Зголоситись на розмову до Mr. Monteleone.
Tower Crossman Corp.
1 West Forest Avenue
Englewood, N.J. (201) 567-6900
Рівні права працюючим.

Праця
MALE

ЗАГАЛ. ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Почат. $2.77 на год., $2.96 по 3 міс. Нічна шифта — бонус, можна дійти до $3,58 на год. Під час науки треба працювати на одну з 3-ох шифт. Також овертайми. Телеф.
Mrs. Pagano — for appt.
(201) 427-8900

MAINTENANCE MECHANIC
$9,000 & $12,000.

Large Highrise apartments complex required experienced man in plumbing, electrical and other general maintenance. Steady position. Come in person to owner:
Alex Woskobijnyk
1000 Plaza Drive
State College, Pa.
(814) 238-3432

ПЕКАР

Досвід Bench Hand. Добра платня, постійна праця, нічна праця. Тел. між 6-3 PM.

Tel.: (516) 796-1110

MACHINE OPERATORS

Can earn $8-$10,000 yearly: steady work. Blanchar Grinding. Radial Drill Operators. Cylindrical Grinding (od & ld). National company in Union, New Jersey. All benefits.
Call 687-3322

MECHANICS
WANTED
Contact Service Manager
ELLIOTT
Truck & Tractor Inc.
Tel. (914) 434-6220
Woodridge, N.Y.

MACHINE SET UP

Reliable, no experience necessary.

MUST HAVE MECHANICAL ABILITY.

Call (201) 779-0393

SCALE MEN

Major Company has openings in Edgewater Plant for fully qualified scale men with high speed packing production experience. Rate is $4.46 to $4.76 per hour. Excellent benefits and working conditions. Please call
(201) 943-6300
for appointment.
An equal opportunity employer

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
Д-ра И. МІЛЛЄРА
ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже за кілька годин, а найдальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 3 пачки тільки — $20.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC. Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

• SERVICE •

FOREST HILLS

Young Mothers Child Care. By day or week. Weekends, sleeping over. Color TV, hot meals, own ylapground.
TW 6-9375

Business Opportunity

ESSO SERVICE STATION available in Bloomfield-Belleville area immediately. High volume, 24 hour. Location with excellent inside business. Paid schooling and financing. Available for those who qualify. Contact R. Singley (201) 342-0700

В Арґентині проголошено збірку на Фонд УКЦеркви

Буенос Айрес. — Окремим листом до вірних, з підписом Апостольського Екзарха для українців-католиків, Владики Андрія, проголошено трирічну збірку в Арґентині на Екзархальний Фонд, необхідний для розбудови Української Католицької Церкви в цій країні. У листі сказано, що Українська Католицька Церква в Арґентині „знаходиться досі у місійному стані" та що „двістітисячна маса українців знаходиться ще у великій більшости поза церковною організацією, чи то у формі парафій, чи навіть душпастирських осередків". Керівником Екзархального Збіркового Комітету Владика Андрій призначив о. радника Івана Балука. З Екзархального Фонду частина грошей піде на остаточне закінчення Катедри св. Покрови в Буенос Айресі, а частина на підтримку й розбудову нових парафій, місійних станиць, осередків, харитативно-соціяльних заходів та виховання молодих священиків для Української Католицької Церкви. Збірка на цей окремий фонд розпочинається з Різдва 1969 року.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 ...

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що на п'ятницю 21 листопада була заповіджена доповідь Надії Миколаєвич з Бостону про свої враження з останньої подорожі по Україні. У концертовій частині мали виступати учні Українського Музичного Інституту, кляси проф. М. Байлової.

• Farms & Country Homes •

ПРИВАТНИЙ СТАВ

Відокремлені 3 акри, гарний дім на цілий рік з 2 спальнями, викінч. підвал, близ. стейтової землі. Полювання і лещата. Ціна $17.500.
KOPP of KERHONKSON, NY
Dial: (914) 626-7500

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ
Анг. і укр. тексти
Ціна 80 центів
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

ВАСИЛЬ БАРКА
РАЙ — роман
Ціна 2.00 долари
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Спеціяльно на свята в Україну

Мито і всі оплати платиться тут на місці, відборець не платить нічого.

Спеціяльна 1 $38.50
10 фт. смальцю, 10 фт. пшен. муки, 10 фт. рижу, 10 фт. цукру.

Смачна $42.50
1¼ фт. пал. кави, 1 фт. швай. шоколяди, 2¼ фт. цукру, 2¼ фт. рижу, 1¼ фт. масла, 1¼ фт. швай. сира, 1¼ фт. вудженки, 1¼ фт. вудж. шинки, 2¼ фт. міш. овочів, 2¼ фт. мармоляди, 2¼ фт. пшен. муки, 1¼ фт. найліпших тісточок і андрутів:

Родинна Пачка $62.00
1¼ фт. пал. кави, 10 фт. пшен. муки, 2¼ фт. цукру, 2¼ фт. ґрисіку, 2¼ фт. рижу, 1¼ фт. макарону, 1¼ фт. меду, 1¼ фт. спорош. молока, 1¼ фт. масла, 2¼ фт. смальцю, 2¼ фт. вудженки, 1¼ фт. вудж. шинки, 1¼ фт. мадяр. салямі, 1¼ фт. швайц. сира, ¼ фт. спорош. яєць, 1¼ фт. міш. овочів, ¼ фт. цитр. соку, 1¼ фт. найліп. тісточок і андрутів, 10 кісток зупи, 1¼ фт. мармоляди, ½ фт. дактилів, ½ фт. фіґи, ¼ фт. перцю, 2 куски тоал. мила.

Багато більше харчових пачок і дарунків.
ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР, ЗАМОВЛЯЙТЕ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

Жадайте наших дарових каталогів з багато більше дарунками. Також повні інформації про нові правила висилки пачок.

В УЯВІ І В ДІЙСНОСТІ

все найліпша в смаку і якости

ПОЛЬСЬКА ШИНКА

символ досконалости, овоч довголітнього досвіду так в годівлі, як і в кулінарній штуці.

Good Housekeeping

Жадайте правдивої, імпортованої, шинки на кожну нагоду, яка є відома під трьома славними марками:

KRAKUS — ATALANTA — TALA

КРИТИКУЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК

Секретар ЦК КП УССР І. Лутак виступав у Києві з доповіддю „Про поліпшення керівництва профспілками", в якій визнав, що завдяки совєтським професійним спілкам „набуло масового характеру соціялістичне змагання за неухильне зростання продуктивності праці". Доповідач критикував керівників профспілок у Запорізькій, Вінницькій та ін. областях, напр.: „Істотні недоліки в роботі допускає Запорізька обласна рада профспілок. Вона недостатньо займається організацією соціялістичного змагання, виховної і культурно-масової роботи, не приділяє належної уваги залученню робітників та інженерно-технічних працівників до управління виробництвом." Він повідомив, що тепер на Україні є 115 тисяч первинних профспілкових організацій, які об'єднують майже 17 мільйонів членів професійних спілок. За неписаним правилом, до профспілки мусить вступати кожний, хто працює.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL-EHMER
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

Real Estate

Реальність — Забезпечення — Подорожі
РЕАЛЬНІСТЬ (REAL ESTATE)
Належимо до Multiple Listing. Маємо великий вибір домів на продаж в гарних, чистих, спокійних околицях Flushing, Bayside, Whitestone, Beechhurst, Fresh Meadows, Douglaston, Little Neck.
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (INSURANCE)
На доми, авта, та торговельні підприємства.
ПОДОРОЖ (TRAVEL)
На Україну та до всіх інших країн. Можливість їхати самим або з своєю власною групою. Ми приготовляємо кожну деталь вашої подорожі. Також маємо цілий ряд місцевих та чужоземних подорожей та екскурсій. Всі інформації та обслуга безкоштовні.
Одиноке українське бюро цих справ у Flushing, Queens, є
SCOPE AGENCY
ДМИТРО ГОРБАЙ, ВЛАСНИК
Телеф. 357-5400
192-12 Northern Blvd.
FLUSHING, N.Y. 11358
Щодня від 10 до 6 год. веч., суботу до 5-ої

НОВІ ПРАВИЛА

- обов'язують тепер щодо оплачуваних згори разом із митом посилок до СССР;
- спрощено кваліфікацію різних предметів, змінено оплати за деякі предмети і т. д.

ДАВНЯ ДОВІРЕНА ФІРМА

продовжує обслуговувати своїх щораз зростаючих численних клієнтів за традицією, яку створило її 40-літнє існування.

Якщо Ви є одним з тисячів наших задоволених клієнтів, МИ дякуємо ВАМ за Вашу опіку.

Якщо ні, ми пропонуємо Вам скористати з наших послуг, а ВИ будете НАМ вдячні.

ПАЧКИ ОДЕРЖАНІ ПОШТОЮ ПОЛАГОДЖУЄТЬСЯ ТОГО САМОГО ДНЯ.

Звертайтеся за найновішим каталогом і за інформаціями про останні правила на адресу:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut Street Philadelphia, Pa. 19106
Telephone (215) 925-3455
NEW YORK CENTRAL OFFICE:
220 Park Avenue South New York, N.Y. 10003
Telephone (212) 982-8410

або до наших відділів і представництв:

PHILADELPHIA, Pa. 19123 1013 N. Marshall St. WA 5-8878	ELIZABETH, N.J. 07201 956 a Elizabeth Ave. 201-354-7608
BALTIMORE, Md. 21224 3206 Eastern Ave. DI 2-2374	HAMTRAMCK, Mich. 48212 11415 Jos. Campau Ave. 365-6350
So. BOSTON, Mass. 02127 390 West Broadway AN 8-8764	KANSAS CITY, Kan. 66102 18 S. Bethany AT 1-1757
CHICAGO, Ill. 60632 4102 Archer Ave. 254-4144	MIAMI, Fla. 33138 6405 Biscayne Blvd. FR 9-8712
CHICAGO, Ill. 60622 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788	MINNEAPOLIS, Minn. 55414 217 E. Hennepin Ave. FE 2-4908
CLEVELAND, Ohio 44119 787 E. 185th Street 486-1836	NEW BRITAIN, Conn. 06052 97 Shuttle Meadow Ave. 224-0829
DETROIT, Mich. 48210 6460 Michigan Ave. TA 5-7560	NEW YORK, N.Y. 10003 101 First Avenue OR 4-3930
OMAHA, Nebr. 68107 5524 S. 32nd Street 731-8577	PARMA, Ohio 44134 5432 State Rd. 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222 346 Third Avenue GR 1-3712	ROCHESTER, N.Y. 14621 683 Hudson Avenue BA 5-5923
LOS ANGELES, Calif. 90026 2841 Sunset Blvd. 382-1568	VINELAND, N.J. 08360 Parish Hall West Landis Ave. 609 691-8423
SAN FRANCISCO, Calf. 94122 1236 — 9th Ave. LO 4-7981	SEATTLE, Wash. 98103 1512 N. 39th Street ME 3-1853
TRENTON, N.J. 08611 730 Liberty Street LY 9-9163	SOUTH RIVER, N.J. 08882 168 Whitehead Avenue 201-257-2113
WORCESTER, Mass. 01604 82 Harrison St. 798-3347	HARTFORD, Conn. 06103 11 Charter Oak Ave. 249-6255

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-3550. New York City
Нова книжка М. Лазорського: ПАТРІОТ (Гр. Орлик), іст. опов., в оправі $5.00.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: 475-7430. — Висилаємо на СВЯТА до УССР за $68.00 летунською поштою 5 вовн. хусток, 2 найл. плащі, 3 пари найл. панчіх і 3 пари шкарпеток. Замовляйте телефонічно або листовно. Урядові години: від понед. до суб. 8:30 до 6:00 веч., в неділю від 10 до 2-ої по пол.

УВАГА!
СИНЬО-ЖОВТІ ВІДЗНАКИ З ТРИЗУБКОМ
на збірки під Церквами на різні цілі.
1.000 штук — 20 дол.
На вилогу убрання чи сукенки. На бажання висилаю пробку.
Roman Iwanycky
304 East 9th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: 228-2266

ДІМ на ПРОДАЖ
¼милі від Союзівки
5 спалень, кухня, їдальня, гостинна, 2 лазнички, пральня, ґараж на 2 авта, гарний вид на гори, 2 або 5 акрів землі.
Телефон власника:
(914) 626-7602

Розшук

Пошукую вуйка
МИХАЙЛА ПАПЄШАІНСЬКОГО
брат Ватка Иосифа, народж. в с. Побоч, пов. Золочів, Галичина, який в 1947 р. правдоподібно виїхав з Німеччини до ЗСА. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати до:
Anna Papieszainski
111, Blackburn Road
Darwen, Lances, England

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 563-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

- PRODUCTION WORKERS
- WAREHOUSE MEN
- TRUCK DRIVERS

GOOD PAYING COMPANY BENEFITS
Call S. Tardy — 894-4020
GENERAL BATTERY & CERAMIC CORP.
55 Rumford Avenue, Waltham, Mass.
An equal opportunity employer

AUTO SPECIALISTS (MECHANICAL) ESSO
HUMBLE OIL & REFINING COMPANY

Has available full time positions at new & modern service station in Northern New Jersey.

Positions are available to experienced, aggresive sales & service minded individuals.

ESSO OFFERS:

Excellent starting salary. Free hospitalization & insurance.
CALL MR. CLIFF ROLL (201) 486-7000
for convenient interview appointment.
An equal opportunity employer

SERVICE STATION SPECIALISTS ESSO
HUMBLE OIL & REFINING COMPANY

Has available full & part time positions to work at new & modern service station facilities in Northern New Jersey.

Immediate openings for:
SERVICE STATION ATTENDANT • SHIFT LEADERS
ASSISTANT MANAGERS

Positions are available to aggressive sales & service minded individuals.

Excellent starting salary, free hospitalization & insurance advancement opportunity.
CALL MR. CLIFF ROLL (201) 486-7000

МУЖЧИНИ/РОБІТНИКИ
Зараз потрібно 10. Навчимо
Початк. платня $2,50 на год., 10 цт. підвишки за 60 днів.
Високі компанійні бенефіти включають:
- пенсію
- госпіталізацію — медичну/хірурґічну
- забезпечення на життя
- і багато більше.

Комунікуватись L. E. Shire (215) 788-0824
за догідним домовленням
SUPERIOR ZINC CO.
Radcliffe & Monroe Street, Bristol, Pa. 19007
An equal opportunity employer. Male/Female

НЮПОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ. СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ

9 Великих крамниць 9 Великих крамниць

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk.	437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street	HI 5-2553
In JACKSON HEIGHTS: 82-19 37th Avenue	DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue	348-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street	(914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd	(516) 757-0801